

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—,
polletno K 9.—, četrletno K 4'50, mesečno
K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje.
Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi
ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
naročnina pa upravništvu. Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne
vračajo. Za oglase se plača po dolo-
čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč.
: Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Slovensko učiteljstvo.

Slovensko ljudskošolsko učiteljstvo je najagilnejši element v slovenski javnosti; posebno na deželi posvečuje svojo skrb, svoje izvenšolsko delo vsem panogam javnega življenja. Vse delo v gospodarskih, izobraževalnih, telovadskih in enakih društvi sloni na deželi na ramenih učitelja, ki svoj prosti čas uporablja za delo izven šole. Namen slovenskega učitelja ni samo ostati vzgojitelj mladine, njegovi cilji so višji, on hoče on mora postati učitelj naroda.

Vzemimo si malo slovensko vasio, kjer razum duhovnika ni nikakega inteligenta, ako pa so, tedaj so gotovo njegovi pristaši. V to vas pride učitelj, ki je naprednega mišljenja, ki takoj uvidi vaše razmere, nezavednost ljudstva; mlad idealen je, takoj se loti dela, najprej v najbližji družbi, potem v širših krogih in nazadnje v novoustanovljenih društvi razvija svoje misli, s mirnim in dostojnim delom ustvari magari tudi malo opozicijo proti duhovniški vsemoči. In konflikt med zastopniki dveh naziranj je neizogiben. Začne se preganjanje, premeščanja, in kako lahko se zgodi, da zgubi učitelj ono idealno naziranje, ki ga je vodilo v delu za narod, ako celo ne najde opore tam, kjer bi jo moral iskati in dobiti.

In ta vzgled ni izmišljen! Samo eden je iz nešteti dogodkov, ki so se zadnje dni v resnici dogodili na Kranjskem! — Odkar ima klerikalna stranka večino v deželi in po nji v učiteljskem svetu je ravno slovensko učiteljstvo oni stan, ki najhuje občuti na svoji lastni koži klerikalno moč!

Znane so značilne izjave voditeljev S. L. S. Šusteršiča in Lampeta o učiteljstvu, ki sta obetala, ko pride „ljudstvo“ do moči, učiteljstvu škorpione! In danes klerikalna stranka izvršuje dosledno izjave svojih voditeljev. Discipliniranja, premeščanja in enake šikane so na dnevnem redu, klerikalni deželni šolski svet s pomočjo Schwarza krši direktno zakone samo, da more materialno in moralno ubiti naprednega učitelja.

Ravno dogodki v zadnji seji deželnega šolskega sveta so jasno pokazali, kaj name-rava klerikalna stranka. Bila so na vrsti razna imenovanja za službena mesta na ljubljanskih šolah. Ljubljanska mestna občina je kot davkoplačevalec v deželi jako važen faktor, njene žrtve za šolstvo in učiteljstvo so velike. Ako pregledamo učne uspehe na ljubljanskih ljudskih šolah, potem ji je čestitati, da si je znala pridobiti tako izvrstnih učnih moči! Dejstvo je, da se ljubljanski mestni šolski svet ni oziral na nikake politične motive ampak edino le na sposobnost kompetentov; zato pa vidimo povsod le uspehe! To so priznali že velikokrat najkompetentnejši faktorji v šolskih

vprašanjih na Kranjskem! In tudi za zadnja imenovanja je predložil mestni šolski svet deželni terno predlog, ki ga je sestavil po svoji vesti in svojem prepričanju! A deželni šolski svet je predrzno in nesramno ignoriral sklepe mestnega šolskega sveta, prezrl njegove ternopredloge, ter imenoval učitelje, ki po službeni kvalifikaciji daleč zaostajo za učitelji, ki jih je predlagal za dobrobit šolstva in učiteljstva v Ljubljani vneti mestni šolski svet. A najlepše je še to, da je oddal izpraznjeno mesto na II. mestni šoli brez postavnega razpisa, kar tako — kot pravijo pod roko — prononsiranemu klerikalnemu učitelju, ki je intrigiral že dolgo po Ljubljani in zakrivil neko prav malo častno dejanje! Referent deželnega šolskega sveta je službeno predlagal terno mestnega šolskega sveta, podpirala sta oba deželna šolska nadzornika a baron Schwarz je zlezel pred klerikalci pod klop in glasoval za njih nepostavno postopanje!

In tako se zna zgoditi, da po klerikalni krivdi, po krivdi deželnega predsednika zgubi Ljubljana sloves, da namešča na svojih šolah najboljše učne moči na Slovenskem.

Ali to se ne godi samo v Ljubljani! Nebroj je slučajev, ki dokazujejo, kako klerikalna stranka šikanira učiteljstvo! Ako kdo površno zasleduje te persekucije, se mogoče začudeno vpraša: zakaj delajo tako? Saj vendar nimajo vzroka!

Res vzroka nimajo, ker preganjanja učiteljstva in povodi so izvit iz trte! A pravi vzrok tiči veliko globlje.

Klerikalci vidijo v učiteljstvu faktor, ki je njih moči najnevarnejši; zavedno učiteljstvo je na deželi edini protiutež klerikalni politiki! V zavednem narodu, v prebujenem ljudstvu klerikalizmu ni mesta, kdor pa deluje za povzdigo narodnega gospodarstva, ta je največji sovražnik klerikalizma! In to je danes slovenski učitelj! Njegova naloga je tako važna, da ne sme obupati vsled te klerikalne gonje, naprej po začetni poti in ono prokletstvo, ki ga danes oznanjujejo slovenskemu učiteljstvu klerikalci, se bo spremenilo v blagoslov slovenskega naroda!

In ko se letos snide učiteljstvo h glavni skupščini svoje močne organizacije „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ takrat naj pokaže, da stoji neomajano na onem stališču, ki so mu napovedali klerikalci boj na življenje in smrt. Ne opošati v delu, podvojiti sile, potem napoči oni veliki dan, ki si ga želi učiteljstvo, ki si ga želi slovenski narod!

Iz slovenskih krajev.

Vič.

Z ozirom na poročilo „Slov. Naroda“ z dne 14. t. m. prosim, da se včerajšnji

dopis „Jutra“ o izletu „Sokola“ z Viča v Notranje Gorice pojasni v toliko, da je v onih 70 Sokolih všteti tudi naraščaj.

To pa radi tega, da se morebiti ne bi od katerekoli strani dopisniku „Jutra“ očitalo, da je v poročanju neobjektiven. Kajti tudi jaz sem naštel 37 Sokolov — če sem se za štiri zmotil, ne verjamem — in prišel sem zraven še naraščaj, torej ni bilo druge pomote, kakor povedati bi moral, da je bilo „nad 70 Sokolov z naraščajem“.

Sicer pa to ni smrten greh. Na zdar!

Zagorje ob Savi.

Notranje uradovanje v slovenski občini Zagorje — samonemško! Kar se danes ne dobi nikjer več na slovenskih tleh, da bi županstva uradovala v samonemškem kot notranjem jeziku, to je danes še v Zagorju. Blagajničarska knjiga, ves inventarni zapisnik — vse samonemško. Pravično nebo! Kje pa smo? Po našem mnenju menda ja ne v kaki neposredni bližini Berolina v „Rajhu“. In vendar vse kaže, da je temu tako. Kaj pa vendar mislite gospoda? Ali res nimate nobenega čuta sramu več, da dopuščate take škandale v občini, katera je razen par pritepenih hajlovcov vendar popolnoma slovenska. Škandal prve vrste.

Neumestno, da skoro neumno se nam dozdeva, čemu so naši državni poslanci interpelirali v državnem zboru radi zatiranja slovenskih pravic na Koroškem. Čemu neki? Slovenski narod, koji šteje čez 1 milijon prebivalcev ne bo nikdar dosegel svojih pravic in to iz enostavnega vzroka, ker ravno sam pomaga vklepati se v sovražne verige. Kaj pomaga, ako danes ta ali ona stranka vrne okrajnemu glavarstvu ali deželni vladi samonemški dopis, kaj pomaga, ako danes kateri narodnozavedni župan zahteva od oblasti, da dopisujejo z občino v slovenskem jeziku, ko pa se potem najdejo zopet drugi, ki kar naravnost silijo z nemščino v naše srčno osredje. Ali že ne bode vendar prišel dan spoznanja? Kako dolgo bomo še jadrili po poti narodne teme in nezavednosti? Ali je v Zagorju res potreba, da moramo spraviti vsako reč v javnost, predno se kaj stori? Ali vas ni sram, da se danes spogleduje vsa slovenska javnost radi vaše narodne mlačnosti!

Ker se g. župan — vsaj kolikor je nam znano — za take stvari prav malo briga, pozivljamo ves napredni odbor, da enkrat pošteno tozadevno obračuna z njim in pomeže take nesramnosti enkrat za vselej iz zagorske doline. Pripomniti pa moramo, da je to zadnji skromni apel. Začeli bomo napenjati druge strune — posledice pripišite sami sebi!

Vse za man! V št. 96. „Jutra“ smo malo podrezali okrajni cestni odbor radi smetišč in nastavljenih sodov pred Rossitovo hišo na javni cesti. Kakor pa vidimo, naše drezanje ne pomaga prav ničesar. G.

Rossi je sicer sode spravljal s ceste, pa menda le zato, ker jih je rabil, ali smetišča in druge stvari kar naravnost še do-važa zraven. Ker vemo, da je to protipostavno, ne moremo razumeti, zakaj se ne zmeni pristojna oblast za take nepostavnosti. G. Bukovc, kot načelnik okrajnega cestnega odbora se pač hodi rajše bratit z rudnikom, kot pa bi poskrbel za kaj takega, kot se nahaja pred Rossitovo hišo, da se odpravi. On že ve, zakaj!

Ker torej naši opomini prav nič ne zaležejo, pozivljamo deželni cestni odbor, da pouči okrajni cestni odbor, kako nalogo ima ta v svojem poslovanju. Sam se menda ne zaveda.

Potem pa še nekaj! Ko je v neki seji deželni odbor sklenil, da se bode okrajnim cestnim odborom glede poprave cest pomagalo z gmotnimi sredstvi, ako jih ta nimajo na razpolago, drugim pa zopet, ki imajo več denarja kot ga v istini potrebujejo, nekaj odvzelo, se je g. Bukovc menda izjavil: Sedaj, ko smo malo denarja nahranili, ga nam hočejo pa pobrati. Ja, čemu pa imate denar v blagajni, ko pa so ceste take, da si človek lahko vsak trenutek polomi noge in še vrat poleg, ako prav ne pazi. Zakaj ne porabite denarja za ceste v domačem okraju, ki so poprave tolikanj potrebne. Ako Vam sedaj deželni cestni odbor kaj pobere, prav Vam je. Saj denarja vendar nimate za to, da mrtev leži v blagajni, temveč za zboljšanje cest. To je za danes naše skromno mnenje. K t.

Kandija pri Novem mestu.

Mera bi morala biti za vse enaka. Naš preučeni župan g. Zirc ima pa vendar srečo. Nobenemu ni dopustno, da bi otvoril sedaj gostilno v hiši gospe Pintar sedaj Štambur, le klerikalni župan Zirc ima srečo pri takih stvareh, da sme točiti na vrtu dotične hiše pivo in vino, zraven pa tudi gostje pridno uporabljajo kegljišče, torej popolnoma gostilna brez koncesije. Vprašamo sl. okr. glavarstvo, ako je dovoljeno, da se toči v isti hiši. Ko to natanko izvemo, ako se mu je dovolilo, bomo tudi mi nekaj besed izpregovorili, poprej ne bomo dali miru, da pride ta stvar v red. Za danes še zamolčimo. Mera mora biti za vse enaka, bodisi župan ali ne. Na svidenje!

Splošni pregled.

Bienert h v škripcih.

Ministrskega predsednika zapuščajo celo njegovi dosedanjí najožji somišljeniki. V zadnji seji je sklepala „Nemška narodna zveza“ o vladnih kompromisnih predlogih, ki naj bi se po njih za dobo štirih let ustanovila italijanska pravna fakulteta na Dunaju, a nato premestila v kako italijansko mesto. Seje se je udeležil sam Bienert h ter

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

Vitez se je odpravil v naznačeni mu smeri, ugibaje o vzroku čudne groze, ki jo je bil opazil pri otroku.

Se enkrat je vprašal po poti; zdaj se je obrnil do moža. Mož pa, ko je slišal ime Palače Smeha, ga je pogledal mahoma z mrklim očesom in šel svojo pot, mrmraje zamolklo kletev.

„Čudno, čudno!“ je govoril vitez sam pri sebi. Naposled je dospel na zapuščen trg. V ozadju tega trga se je dvigalo razkošno poslopje.

Dve vrsti stebrov iz rožnatega mramorja, ki so jih v tem trenutku zlatili žarki zahajajočega solnca, sta tvorili pokrito galerijo, ki se je vlekla ob vsem pročelju palače.

Na koncu te galerije so se skozi široko odprtino svetle monumentalne stopnice, istotako iz mramorja . . . Pročelje palače pa je bilo okrašeno z ornamentmi in dragocnimi deli starodavnega kiparstva, nagrabljenimi na slepo srečo med zakladi bivšega Rima.

Vitez si je dejal, da mora biti to Palača Smeha, ki gotovo zasluži svoje ime zaradi bogastva belih in smejočih se kipov, ki jo krasé, in zaradi bogastva redkih rastlin in čudovitih cvetlic, ki tvoré pod galerijo vrt, kakršnega ni videti drugod.

Pred tem vrtom je stalo na straži dvoje jezdecev v nepremičnem molčanju, podobnih dvema kipoma na konjih.

Ragastens je nagovoril enega izmed njiju:

„Ali je to Palača Smeha?“

„Da . . . Proč!“ je odgovoril kip s pretečim glasom.

„Vraga!“ je zamrmral vitez ter se napotil dalje. „To se pravi, da je palača dobro zastražena.“

Trg je bil zapuščen: noben človek ni hodil mimo, nobena trgovina ni odpirala svojih vrat. Bilo je kakor na prokletem kraju, in Palača Smeha se je zdela vse bolj — palača kuge.

Ragastens je pognal konja, in kakšnih petdeset korakov dalje, ob vходу ulice, s katero se je končaval trg pred palačo, je zagledal gostilno. Zdelo se je, da se tu zopet pričinja življenje, dasi z nekakšnim plašnim obotavljanjem.

Ragastens je skočil s konja in stopil v gostilno, ki je kdovekakaj nosila napis: „Prenočišče pri lepem Janu.“

Vitez je zahteval sobo zase in v hlevu prostor za Kapitana. Strežaj mu je prevzel konja, in gostilničar je odvedel Ragastensa v sobico v visokem pritličju.

„Vlažno je tukaj,“ je menil vitez.

„Druge nimamo na razpolago.“

„Vseeno jo vzamem, ker ste tako blizu pri Palači Smeha.“

„Hm,“ je dejal gostilničar začuden, „če je tako, vam je dobro postreženo: skozi okno vidite naravnost na zadnjo stran palače.“

„Dajmo pogledati!“

Gostilničar je odprl okno, ali bolje rečeno, steklena vrata; puh mokrote je udaril Ragastensu v lice.

„Kaj pa je to?“ je vprašal domačina.

„To . . . To je Tibera!“

Zares je tekla reka med dvema vrstama hiš brez na-

brežja in hodnika. Ragastens je zapazil, da vodi od vsake hiše nekoliko pragov stopnic do vode. Tudi pred njegovimi vrati so takšne stopnice kazale svoje štiri pragove iz zelenkastega kamena.

„Glejte,“ se je oglasil domačin, „poglejte tja gori . . . Tam, na ovinku reke, tiste stopnice, ki so širje od drugih . . . to je Palača Smeha.“

„Dobro!“ je dejal Ragastens, stopil nazaj in zaprl vrata. „Soba mi je povšeči, dasi je vlažna . . .“

„Plačujte se naprej, gospod,“ je rahlo opomnil gostilničar.

Vitez mu je ugodil.

Nato je zahteval nit in šivanko ter se ves zaglobil v natančno popraviljanje svoje siromašne obleke; okrtal jo je, iztepel jo in jo osnažil od nog do glave. Šele zdaj se je z dobrim tekom posvetil večerji.

Ti raznovrstni opravi se trajali do devete ure. Uro kasneje je vitez de Ragastens, ves blesteč se od snažnosti, opasan s svojim mečem nestrpnno pričakoval trenutka, ko se mu je bilo napotiti v palačo Lukrecije Borgia.

Srce mu je nekoliko utripalo ob misli, da bo bržčas iz obličja v obličje gledal to žensko, ki razglašajo legende po vseh deželah, da njena lepota zmoti tudi najpametnejšo glavo.

Globoko molčanje je ležalo nad mestom, ki je dremalo že dolgo. Samo zamolklo mrmranje Tibere, ki je valila svoje sivkaste vode mimo znojja hiše, je polnilo noč s svojimi žalostnimi glasovi, podobnimi bežečim tožbam. Vitez je poslušal te mračne tožbe z nemirom, ki ga ni mogel premagati . . . Stresel se je, da bi se iznebil tega nervoznega vtiska. Toda saj se je itak bližala polnoč . . .

(Dalje.)

I. zlet Ljubljanske sokolske župe in kresna veselica

milo prosil, da naj Nemci pritrdijo tem kompromisnim predlogom, ker je v slučaju, da jih parlament odkloni, v nevarnosti vladna parlamentarna večina in ž njo tudi kabinet. Definitivnega sklepa v ti seji ni bilo, ali kakor kaže, so bile Bienensthove prošnje zastoj, le poslanci Steinwender, Stölzel, Redlich in Günther so zagovarjali vladne kompromisne predloge z ozirom na jako kritičen politični položaj; drugih dvanaest govornikov je bilo pa odločno proti vsakemu kompromisu, ki določa Dunaj kot sedež italijanske pravne fakultete. Definitivnega sklepa o glasovanju „Nemške narodne zveze“ bržkotte ne bo, temveč se prepusti poslanecem svobodno glasovanje. V nemških političnih krogih se sodi po izvajanjih ministrskega predsednika Bienentha o položaju jako pesimistično; a vendar je večina nemških poslancev pripravljena prej provzročiti padec kabineta, nego pritrditi sedanjim vladnim kompromisnim predlogom.

Zadnje glasovanje v parlamentu za prehod v špecijsko debato v proračunski razpravi tudi ni preveč optimistično za vladno, 25 glasov večine je dobila vlada, med temi je 14 glasov italijanskih poslancev, ki glasujejo za vladno od danes do jutri, torej faktična večina vlade je bila pri zadnjem glasovanju 11 glasov, kar pa ne pomenja ničesar, ker so bile klopi opozicije jako slabo zasedene! Samo od „Jugoslovanske zveze“ je manjkalo 9 poslancev; obžalovati moramo na tem mestu disciplino „Jugoslovanske zveze“, ki se niti toliko ne potrudila, da pokliče h tako važnim debatam svojih članov, kot je ravno proračunska! Radi bi vedeli kateri poslanci iz „Jugoslovanske zveze“ se niso udeležili seje, kakor čujemo se je opravičil samo poslanec Hribar, ki je bil radi komunalnih zadev in občinske seje nujno zadržan, a se je po seji takoj odpeljal na Dunaj. Zdi se nam, da najdemo med poslanci, ki se niso udeležili glasovanja samo znana imena, ki so v besedah veliki opozicionalci, a jim iz vsakega žepa gledajo kakšni hofrati! Brezobzirno bomo zasledovali v ti debati postopanje in udeležbo „Jugoslovanske zveze“, ki mora ravno tu pokazati, da je vredna visoke naloge, ki jo ji je poveril narod! V igri je tu kulturna in največja zahteva slovenskega naroda, ako pa ta čas ne najde pripravljenih narodnih zastopnikov, potem pač ne zasluži tega imena — in narod sam mora obračunati z njimi!

Oba slovenska kluba v drž. zboru sta izjavila, da vstrajata pri sklepu „Narodne zveze“, ki je sklenila, da se mora na vsak način preprečiti ustanovitev italijanske fakultete, ako se obenem ne reši slovensko vseučiliško vprašanje; v torek sta se sestali parlamentarni komisiji teh klubov, in tu se je konstatiralo, da bo postopanje obeh klubov v vseučilišnem vprašanju popolnoma enotno!

Boromejska enciklika.

Papež Pij je pač veliko bolj nesrečen s svojimi izjavami, nego njegov prednik Leo, ki je bil dober diplomat. Zadnja njegova enciklika, ki je bila naperjena proti protestantom, bi imela kmalu hude posledice, ker so protestanti energično protestirali proti takim napadom od strani svete stolice na drugoverce. Tako je sam saški kralj javno obsodil tako postopanje! Pa tudi nemški poslanik pri Vatikanu Mühlberg je energično zahteval, da mora dati sveta stolica nemškemu kot protestantskemu narodu popolno zadoščenje. Papežev tajnik Mery del Val se je zvijal na vse strani, da bi ublažil papeževo encikliko, a se mu ni posrečilo.

Nemška vlada je energično zapretila, da pretrga med Berlinom in Vatikanom vse diplomatske vezi, ako stolica ne da zadoščenja; glavna krivda zadene seveda tajnika Mery del Vala, ki ni pregovoril papeža, da ne bi izdal boromejske enciklike.

Položaj je bil vedno bolj napet in nazadnje je sveta stolica vendar priznala svojo neumnost ter podala po nemškemu poslaniku v Vatikanu nemški vladi izjavo, ki se nje bistvene točke glase: 1. Sveta stolica obžaluje svoje postopanje; 2. stolica izjavlja, da ni imela namena žaliti niti protestantov niti nemškega naroda; 3. katoliški škofje v Nemčiji dobe naravnost od papeža poziv in ukaz, da ne smejo objaviti enciklike vernikom ne na prižnicah, niti v pastirskih pismih; (to pomenja isto, kot da boromejska enciklika za Nemčijo sploh izdana ni bila, ker po kanonskem pravu dobi papeževa enciklika šele tedaj svojo veljavo, ako je ista v posameznih škofijah primerno v sinodah, pastirskih pismih in raz prižnic vernikom objavljena); 4. stolica pooblašča, da se ta nota uradno razglasi.

Ta nota pomenja popolno kapitulacijo stolice pred nemškim narodom, ki je svoje dni trepetal pred raznimi prokletstvi in enakimi bulami papežev; dokaz pa je tudi verske nestrpnosti katoliške cerkve, ki oficijelno napada drugoverce. Ta epizoda v vatikanski zgodovini je pač dokaz, kako prav je imel veliki Strossmayer, ki se je tako strastno boril proti papeški nezmotljivosti! Papež Pij je v svoji encikliki gotovo go-

voril ex cathedra, a je vendar moral preklatici svoja izvajanja!

No, saj motiti se — je človeško.

Dnevne vesti.

Tržaška „Edinost“ se prav rada zaletuje v nemške napise v Ljubljani, radi katerih očita Ljubljancem narodno mlačnost itd. Vse prav, ker so nemški napisi na ljubljanskih prodajalnah in drugod res popolnoma odveč in nam niti na misel ne prihaja, da bi se za njih zavzemali, ker oni so zelo slabo izpričevalo za narodno zavestnost mnogih ljubljanskih „Slovencev“. Za to je „Edinost“ vedno dobro storila, ako je Ljubljancem očitala narodno mlačnost. Do tod se torej popolnoma strinjamo z „Edinostjo“, ali moramo istočasno pripomniti, da ona pač vidi napake pri drugih, noče jih pa videti pri sebi. Poročajo nam namreč iz Trsta, kjer je „Jutro“ že zelo razširjeno in priljubljeno, da „Edinost“ nima na poslopju, kjer je tiskarna, uredništvo in upravništvo, nobenega napisa, ker se menda boji postaviti slovenski napis! To ni prav, posebno ker „Ed.“ gotovo ne računa na italijanske odjemalce, kot kak trgovec, ki se na to mora ozirati. Želimo, da „Edinost“ to napako popravi, ker tržaški Slovenci pravijo, da je to pravi škandal.

Tudi eden tistih. Prejeli smo: Začetkom t. m. je „Jutro“ priobčilo nekako kritiko, da v Ljubljani nimamo več edine javne, vsem slojem pristopne knjižnice. Ta kritika je šla na naslov Simon Gregorčičeve knjižnice. Kritika sicer ni bila neopravičena, le pozabila je omeniti razloge, zakaj nimamo več javne knjižnice. S tem naj bodo tudi ti razlogi pojasnjeni. Simon Gregorčičeva knjižnica je bila kakor znano v prostorih hiše, katere lastnik je velik narodnjak Josip Lavrenčič, fasti ista tako velikega narodnjaka dr. Žerjavanja. Ta veliki narodnjak je, kakor čujemo, ta prepotrebni narodni hram vrgel ven iz svoje hiše, a tiste prostore pa dal na razpolago drugim strankam. Torej je ta velik narodnjak tudi eden tistih...

Kaj je s temi tremi narodnjaki? Poroča se nam: Povodom „Jurjevanja“ na ljubljanskem gradu so trije narodni gostilničarji pod firmo (pač neopravičeno, op. ured.) družbe sv. Cirila in Metoda, točili nemško pivo. Ti trije so bili gg.: Debevc, Goršič in Marenc. Obljubili so, da bodo po razmerju svojega skupička in dobička se spomnili tudi družbe sv. Cirila in Metoda. Napravili so lep dobiček (namesto da bi ga napravili drugi gostilničarji s slovenskim pivom, op. ured.), toda kakor čujemo, se napram družbi sv. Cirila in Metoda še do danes niso spomnili svojih obljub. Družba niti vinarja ni dobila od njih! (So pač „zavedni narodnjaki“, kakor jih je še mnogo med Slovenci). Da se jih za v bodoče bolje zapomnimo, bi pač radi vedeli, kaj je s temi tremi narodnjaki? — Po našem mnenju prav nič! Kajti če tekom dveh mesecev niso postali toliko zavedni, da bi bili od skupička za nemško pivo, ki so ga prav po nepotrebnem točili pri strogo narodni veselici, darovali kaj malega za našo družbo, potem je pač škoda, če se z njimi sploh še računa kot z narodnjaki. Njih bog jim je le denar v lastnem žepu, kaj jim potem še mar narodna stvar. Treba pa se jih zapomniti!

Kaj pomeni ta napis? Poroča se nam: Nasproti deželnemu gledališču se na vogalu vrta bivšega vojaškega oskrbovališča gradi novo poslopje, mislimo, da je to last g. Kubelke. Že ko je bila še popolnoma v surovem stanju, ko notranji prostori niti ometani niso bili, smo opazili na tramu odra viseti tablo z napisom: „Dr. Bogd. Derč. Nad to tablo na istem tramu pa je bila (in je še) druga tabla, ki nam naznanja, da to poslopje gradi tvrdka Tönnies. Ker je izključeno, da bi v takem neizdelanem poslopju kdo stanoval, najmanj pa zdravnik, k kateremu bi morali hoditi pacienti pod odrom, na katerem se dela, od katerega vsak čas kaj prileti ravno pred hišni vhod, si ne moremo prvega naslova prav tolmačiti. Nekateri mislijo, da se je dr. Derč že stalno naselil v stanovanje še ne izdelane hiše; drugi si dovoljujejo celo mnenje, da je dr. Derč postal „kompanjon“ Tönniesev. Torej kaj pomeni ta napis?

Belgijske surovine. Prijatelj lista nam piše: Včeraj grem po trotoarju na Bleiweissovi cesti, kar začujem, da za mano nekdo s kolesom zvoní. Ker se po trotoarju ne sme voziti, sem si mislil se bo že umaknil. Kar skoči tik za mano nek Belgijec s kolesa in me prav po nemški nahluli, zakaj se ne umaknem. Jaz mu rečem, da trotoar ni za kolesarje, on pa prav huronsko zavpije: „Sei still, sonst kriegst einen Fusstritt in A...“ Ali res še ne bo konec surovosti teh zgornještajerskih hotentotov? Tudi policija se bi lahko toliko pobrigala, da tudi za vojake velja isti zakon, kot za druge državljane.

Izkoriščanje vojaštva. Že parkrat smo odločno protestirali proti izkoriščanju in uporabljanju vojaštva za privatna dela od

strani gotovih rodov. Seveda se ubog vojak ne more braniti, ako mu gospodar ukaže, ker lahko sluti posledice, a ako gleda občinstvo, da opravljajo po ulici vojaki službe pestun, dekel, kuharic, hlapcev in delavcev, si pač lahko napravi svoje zaključke o teh stvareh. Tako nam prijatelj lista poroča, da je opazoval te dni na dvorišču neke hiše na oglu Rimske ceste in Valvazorjevega trga vojake in sicer dragonce, ko so čistili dvoriščne kanale. No, pa kot se vidi, protesti ne pomagajo ničesar, ker ljubljansko divizijsko poveljništvo kljub mnogim pritožbam ni ukrenilo ničesar, da bi zabranilo tako izkoriščanje.

Nezaupnica tržaškim slov. denarnim zavodom. Z ozirom na notico, objavljeno v Vašem cenj. listu od dne 7. t. m. št. 96 pod naslovom „Nezaupnica trž. slovenskim denarnim zavodom“, Vas vljudno prosim, da blagovolite objaviti v svojem cenj. listu sledeči popravek: Ni res, da se je Nemec, ki gradi v bližini hotela Grljan svojo vilo, začel posluževati za dovoz materiala posestva, katero so kupili „Tržaška posojilnica in hranilnica“, „Jadranska banka“ in „Trgovska obrtna zadruga“: res je le, da je moj klient, stavbeno podjetje Iv. Martelanc & dr., ki je prevzelo od Nemca gradnjo vile, postavilo jeden steber svojega odra za dovoz materiala na omenjeno posestvo, a storilo je to s privoljenjem ge. Adele vd. Feder na tistem delu posestva, do katerega ima ga. A. vd. Feder pravico dosmrtnega vžitka. Radi tega so vložili omenjeni trije denarni zavodi tožbo radi motenja posesti proti stavbenemu podjetju Iv. Martelanc & dr. ter proti Nemcu. Ker sem smatral to tožbo za neopravičeno in ker je bila ta tožba tudi naperjena proti stavbenemu podjetju Iv. Martelanc & dr., ki je edino večje slovensko stavbeno podjetje v Trstu, sem si štel v dolžnost to podjetje zastopati in le radi tega sem prevzel tudi zastopstvo omenjenega sotoženega Nemca. — Ni res, da sem jaz radi tega pri obravnavi zahteval, da naj lastniki hotela Grljan položijo na sodišču primerno svoto, s katero bi bil jaz ev. plačan za pravdne stroške. Res sem zahteval imenom svojih klientov varščino, to le iz sledečih razlogov. Sodnik je, ne da bi bili tožitelji dokazali ali storili verjetno svojo zahtevo, takoj brez vseh dokazil vstavil privoz materiala in s tem gradnjo vile. Ker se mi to sodnikovo postopanje ni zdelo v zakonu opravičeno in ker se sme začasno odredbo po našem civilnopravnem redu v slučaju, da zahteva ni s kakimi dokazili storjena verjetna, dovoliti le, če podajo predlagatelji varščino, sem izrecno protestiral proti ustavitvi gradnje vile in zahteval ev. položitev zakonite varščine za tožence. — Tako varščino polagajo največji bančni zavodi, prve trgovske firme, če zahtevajo kako začasno odredbo brez dokazil. Zahteva take kavicje ni ne po intenciji zakona, ne po mojem predlogu nobena nezaupnica tržaškim denarnim zavodom. — Zato tudi ni res, da je napravila ta zahteva varščine mučen vtis na sodnika. Tudi ni res, da je sodnik meni približno tako-le rekel: „Ne razumem, kako more g. dr. Pretner imeti tako malo zaupanja v tri slovenske denarne zavode, ki so solidni in poslujejo z milijoni, ko jaz Italijan tem zavodom popolnoma zaupam“. Ni tudi res, da bi moja zahteva bila nesramna. Odličnim spoštovanjem dr. Matej Pretner, odvetnik.

Proč s takimi čepicami? Poroča se nam: Pri nedeljski sokolski veselici smo videli tudi mladi sokolski naraščaj, katerega pa je večina pri srečanju na ulicah zamenjala — oprostite — z mladimi „Čuki“. To pa se je moglo zgoditi le vsled tega, ker ta sokolski naraščaj nosi čepice po rdečem našitku jako podobne onim, ki jih nosijo „Čuki“. Da se izbriše vsak najmanjši znak, ki bi koga znal zavesti v zamenjavo s „Čukuladom“, se prav iskreno želi: Proč s takimi čepicami! — Priobčili smo to vest, prosimo pa od merodajne strani kratkega tozadevnega pojasnila!

Cudne predpavice. Sinoči se je nudil pasantom po Zvezdi prav lep dogodek. Okoli enajste ure zvečer je pridrvelo iz Kazine osem topničarskih častnikov in par Belgijcev, ki so najprej kričali pod kazinskim balkonom kot da so na vojaškem vežbališču, nato pa so šli po Kongresnem trgu glasno prepevaje, da so se njih neartikulirani glasovi razlegali po celi Zvezdi; ljudje so postajali v gruči in opazovali pijane častnike, ki so res kalili nočni mir v pravem pomenu besede! A seveda stražnika ni bilo od nobene strani, ki bi nastopil proti pijanim častnikom ako bi zapel kak pijanček, ki slučajno ne nosi častniške uniforme, bi bilo vse drugače! Dosti žalostno je za Ljubljano, da trpi izgrede Belgijcev, sedaj naj pa dovolimo že častniške izgrede, potem se kmalu zgodi, da bodo pijani častniki kot v Nemčiji pri belem dnevu napadali z orožjem civiliste!

Zucht und Sitte. Jako pikantne vesti se širijo po Ljubljani o nezdodah nekkih nemških zaljubljenecv in o raznih ljubezenskih dogodkih, ki je morala pri njih posredovati celo rešilna postaja! Heil deutsche Zucht und Sitte.

Verska blaznost. Po Gorenjskem in sploh po celi deželi se zopet širijo pisma in dopisnice s sledečo vsebino: „Molitev. Serce Jezusovo imej usmiljenje z Človeštvom in obvari nas skozi tvojo drago ceno Kri. Uči nas skozi Tebe moliti Amen. Ta molitev vam je poslana s prošnjo, da jo širite, prosim storite ravno tako. Razpišite 9 dni zaporedoma eno karto ali listek tako, da nebodete nič prenehali 9 dni. Pazite, kaj se bo zgodilo deveti dan! Pravijo, da naredi veliko veselje tistega, kteri to naredi; ko to pišete si želite kar Vam je na svetu najljubši in to se vam bo zgodilo ali spolnilo. Karto ali listek ne smete nič podpisati! Prosimo ne pretrgajte te verige“. — Gotove čase poplavijo celi kupi takih dopisov deželo, ki so znak izbruha verske blaznosti raznih tercjalok. Tu bi bila dolžnost raznih dušnih pastirjev, da podučijo ljudstvo, pa tudi naloga vlade bi bila, da na enak način nastopa proti takim verskim blažnizem kot proti znanim španskim sleparjem s zakladi.

Župnik Ivan Renier v Krškem, ki je bil nedavno obsojen na 6 dni zapore vsled pregreška § 516. k. z. se je preselil iz krškega župnišča na svoje posestvo na Trški gori, kjer tudi uraduje. Stranke pa še vedno prihajajo v župnišče, a morajo hoditi od tu na župnikovo posestvo, ki je oddaljeno cele pol ure od župnišča. Knezoškofijski ordinarijat prosimo hitre odpomoči.

Prizadeti.

Posredovalnica za živila je v principu sklenjena stvar. Zdaj bodo pa ljubljanski konsumenti od tega — siti! Ali ne, g. Ribnikar?

Ali se to spodobi? Glas iz občinstva: Če greš popoldne skozi Šolski drevored, vidiš posebno ob nedeljah po tleh razmetane kose mesa in polno drugih na pol gnilih odpadkov. Po njih se paso muhe, ponekod pa smrdi, da je joj. Vprašamo čestito tržno nadzornišvo: Ali se to spodobi?

V Avstro-Ogrski banki poka, pa ne banka sama, ampak pokajo le stropi. In to je razumljivo. Poslopje je bilo komaj pred kakimi 4 leti izdelano, je tudi na vnvanji pogled videti jako solidno zidano, pa vendar so začeli pokati stropi. Kakor se nam poroča, so stropi ponekod tako nevarni, da jih morajo z novimi nadomestiti. Za tak denarni zavod, kakor je Avstro-Ogrska banka je to pač zelo sitno že z ozirom na stranke. Stavbo je baje izvršila tvrdka Faleschini & Schuppler. Najbrže pride do rešitve spornega vprašanja, kako je to mogoče, da se pri novi zgradbi tako hitro poridirajo stropi.

Električno centralo si napravi, kakor se nam z Gorenjskega poroča, papirnica v Medvodah. Na prostoru, kjer je zdaj papirnica stala, porabijo za elektrarno, v obližju kolodvora ali pa onostran železnice pa zgrade nova tovarniška poslopja. S temi načrti se kaže, da se bo vse podjetje znatno razširilo. Upati je, da pridejo potem tudi le domači delavci do kruha.

Samomor v Opatiji. Javljajo nam iz Opatije: 13. t. m. dopoldne okrog 9. ure se je obesil v svojem stanovanju krojač Avgust Arzenšek iz Opatije, rodom Slovencec. Vzrok samomora so bile brčkone slabe gmotne razmere, v katerih je živel. — Na mizi je pustil pismo, v katerem se je poslovol od človeštva; dalje je natančno navedel, komu in koliko je dolžan, a povedal je tudi, kdo dobi kako blago, ki je bilo pri njemu kot krojaču v delu. Zapušča ženo, ki pa v tem času ni bila doma. Odšla je bila na možev ukaz k svojim starišem zdraviti se. V poslovnem pismu je prosil, naj se njegovo ženo o smrti obvesti. Pismo končuje z besedami „lahko noč“. Edini otrok mu je že pred par tedni umrl.

Pazite na otroke! Javljajo nam iz Jesenic: V nedeljo je bila petletna deklica, hčerka deklet pri Lorberju, Stružnik, sama brez varuha doma. Našla je škatljico vžigalic, ki jih začne prižigati, pri čemur se ji zažge srajca. Ko pridejo domači domov, jo najdejo do kosti opečeno. Včeraj je uboga deklica na opeklinah umrla. Stariši naj pazijo na otroke!

Sv. Medard se letos dobro obnaša. Kmetski pregovor se dan na dan uresničuje. Kaj more kmet za to, da ga je tako dobro s svojim pregovorom pogruntal. Vedno deževje ovira ljudem košnjo, če pa pokose, jim pa dež — mrvo pokvari! Kaj, ko bi duhovščina priredila po celi deželi zdaj le procesije zoper dež in prosila boga, sv. Medarda in druge vplivne svetnike za toli potrebno suho vreme. Teh procesij naj bi se obilo udeležila zlasti „Slovenska ljudska stranska“ kot „prijateljica kmeti!“

Vode naraščajo vsled neprestanega deževja. Pri prvem večjem naliivu bodo morali tudi Gruberjev prekop zopet odpreti.

Borovnice so že zrele. Kdor tega doslej še ni vedel, naj to vest vzame na znanje in primerno ravnanje.

Ljubljana za par hiš bogatejša. Šte-

bo v nedeljo 19. t. m. na dirkališču. Začetek ob pol 5.

hišo na Poljanski cesti, za internat „Mladike“, za ljudsko-šolsko poslopje na Prulah in za eno hišo na vrtu starega voj. oskrbovališča. Do jeseni namreč bodo te stavbe dogotovljene in zasedene. Močno so v zadnjih petih letih narasli Tržaška cesta, Spodnja Šiška, Kolesijska okolica, Vodmat in Poljanski okraj.

Z okna padla. Včeraj popoldne je padla 8letna hčerka trgovca Perscheta iz okna na tla ter se težko poškodovala. Prijelji so jo z rešilnim vozom v bolnico.

Skesani tat. Mesarskemu mojstru Josipu Ocvirku je bil v pondeljek večer v Šolskem drevoredu ukraden dvokolesni voziček. Tatu pa je to zgrevalo in je pred sinočnjem voziček na isto mesto zopet nazaj pripeljal. — Se vendar dobe na svetu še pošteni — tatovi.

S kolesom na tla podrl. Neki kolesar baje zidarski pomočnik (kolesna št. 79 črna) je včeraj zvečer okrog 7. ure po Jurčičevem trgu tako neprevidno vozil, da je 10letno šolsko učenko J. Grahek podrl na tla, ki pa se je k sreči pri padcu le lahko poškodovala.

Telica je ušla oziroma zbežljala včeraj popoldne na Gruberjevi cesti posestniku Tomažu Marenku iz Iške Loke. Telica se je ustrašila stroja za odvažanje gramoza v Gruberjevem prekopu ter je dirjala na Domobransko cesto, Živinozdravniško ulico in Poljanski nasip, kjer jo je na straži stoječ vojak prijel. Posestnik, kateremu je telica ušla, je padel, ter se pri padcu po obrazu znatno poškodoval.

Surovinec. Včeraj dopoldne je na Dovozni cesti neki hlapec baje iz tovarne za lep, neusmiljeno pretepal konje, ki niso mogli speljati s premogom preobloženega voza. Ko je neki gospod hlapca opozoril na trpinčenje živali, mu je ta surovo odvrnil: če nisi tiho, bom pa še tebe vsekali. Za surovega hlapca bi bila dobra primerna lekcija od sodišča.

Nezgoda na cesti. Včeraj popoldne je posestnik Jakob Movka iz Šentlamperta se vračajoč iz ljubljanskega sejma na cesti od novega pokopališča proti Smartnem se hotel z vozom ogniti nekemu drugemu vozniku. Ker pa je preveč vstran zapeljal, se je voz nagnil, voznik pa je omahnil, padel na tla ter se na glavi znatno poškodoval.

Pobegnil je 26letni prisiljenec Franc Kotnik od dela v Košani.

Cirkus-Variete Apolo. Predstave tega podjetja privabljajo vedno mnogobrojno občinstvo, ker so izvajanja res popolna in na vrhuncu artističnih produkcij. Sinoči se je predstavil občinstvu elegantni ekvilibrist na glavi in rokah Mr. Brunno, ki je žel s svojimi vratolomnimi točkami burno pohvalo. Jako zanimiva sta Les Humberto muzikalična brusilca škarij, ki sta na zvonč-nih orgljah — svoji lastni iznajdbi — izvajala razne muzikalne točke med drugimi tudi „Lepo našo domovino“, za kar jih je občinstvo burno aklamiralo. Izmed ostalih točk omenjamo umetna strelca Smith, ki sta pogajala cilje, ki jih nista videla. Tudi ostale točke so bile kot vedno najboljše. — Občinstvu le priporočamo obisk teh zanimivih predstav.

Loterijske številke. Brno 15. junija: 43, 2, 75, 21, 53.

Vreme. Tolikim prošnjam na ljubo smo se potrudili „vendar enkrat napraviti“ lepše vreme. Pa kakor vidite, ne gre, pa ne gre. In kakor vse kaže, nekaj dni vsaj še tudi ne bo šlo. Vzrok temu so vplivi vnanjega kritičnega vremenskega položaja vzrok pa je tudi lokalni, to je, da se pri nas nikdar „pošteno ne izlije“, kakor je bila „včasih navada“. Vremenske prognoze, kakor se tudi nekaterim zde enostavne, so ravno v tem izrednem času jako otežkočene. Včeraj n. pr. je barometer in tudi vlagometer kazal (posebno prvi) naravnost izborni. In vendar tako vreme! — Na včerajšnje vreme so učinkovali vnanji vplivi. Zunaj so morali biti zopet kakšni večji elementarni izgredi (potresi in nevihte). Dopoldanski vroči solnce je vzrojilo po naših gorskih krajih manjše nevihte; njih vpliv je občutila popoldne tudi ljubljanska kotlina. Nalivi so nadlegovali zlasti Gorenjsko, ter jugovzh. Dolenjsko. Danes: ob količak pekočem dopoldanskem solcu popoldne večje krajevne nevihte. Je pa tudi zelo verjetno, da brez solca že dopoldne dežuje in da nastane mokro mrzlo vreme. V tem slučaju imamo preje pričakovati izboljšanje vremena. Ali nastopi prvi, ali drugi slučaj, to bo poleg vnanjih vplivov odločila smer glavnega vetrovnega toka. Znaki včerajšnjega večera so kazali preje na prvi kot drugi slučaj. Splošna prognoza torej: Nestanovitno, deloma mokro mrzlo, deloma h krajevnim nevihtam nagnjeno vreme. Izboljšanje bi nam znalo prinesiti le nepričakovano preobrat vnanjega vremenskega položaja. — Jutri: Velja v bistvu isto. — Danes in jutri znaki vnanjih elementarnih izgredov.

Društvene vesti

I. zlet ljubljanske sokolske župe. Včeraj smo poročali, kako se domžalski

Sokol na prostem vežba za javno telovadbo, ki bo na zletu ljubljanske sokolske župe prihodnjo nedeljo 19. t. m. na dirkališču v Ljubljani. Tudi Sokol na Igu še nima dobrega podstrešja. Njih telovadnica je pod lupo! Pa to ne ovira navdušenih in za sokolsko stvar vnetih kmečkih fantov Ižancev, da bi ne telovadili redno. Tudi se ne zmenijo za to, če morajo zjutraj ob treh že na polje, kjer vihtijo kose in krampe do pozne mrake. Redni in točni so pri telovadbi; tu najdejo največ zabave, tu se — odpočijejo. Lep vzgled to za one, kateri ne verjamejo, da vsestranska zmerna telovadba ublaži in umiri vsakega, četudi je po svojem delu utrujen, pa naj je nastopila ta utrujenost od telesnega ali pa tudi duševnega dela. Bratom na Igu kličemo: Na veselo snidenje v nedeljo pri spreduv in pri javni telovadbi na dirkališču v Ljubljani!

Sokolski trgovski in obrtni naraščaj na I. zletu ljubljanske sokolske župe nastopi pri javni telovadbi prihodnjo nedeljo z večimi telovadnimi točkami. Vaje s praporci bo izvajal po godbi skupno naraščaj iz Ljubljane, Šiške in Viča. Naraščaj iz Šiške bo izvedel kot posebno točko 4 belgrajske vaje brez štetja in brez godbe, kar je seveda veliko težje, ker morajo vzdržavati enakomerno časomerje dečki sami. Kot končno točko naraščajske telovadbe bo izvedel naraščaj ljubljanskega Sokola več slikovitih skupin. Gotovo bo pokazala tudi ljubljanska sokolska župa, da ona pridno pripravlja mlade delavce za polje sokolstva, kateri bodo pomagali speljati čez strmino voz poln dragocenih zakladov, pod kateri nam bodo zamanj podstavljali sovražniki debele skale.

Olepeševalno društvo „Rožna dolina“ priredi dne 7. avgusta svojo vrtno veselico v restavraciji „Rožna dolina“. Narodna društva se blagovolijo že sedaj na to prireditve ozirati.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Velikanski požar na Reki. — Papirnica gori.

(Brzojav posebnega dopisnika „Jutra“).

Reka, 15. junija. Reška papirnica gori že cel večer. Požar velikanski, odsev ognja na morju daleč naokrog grozno učinkovit. Kako je ogenj nastal, doslej neznano, tudi koliko in kaj je dosedaj zgorelo, se v tem trenutku ne da določiti. Podrobno poročilo sledi.

Nov župan v Varaždinu.

(Brzojav posebnega dopisnika „Jutra“).

Varaždin, 15. junija. Pri današnji županski volitvi je bil izvoljen koalicijski, saborski poslanec, odvetnik dr. Pero Magdič, brat ljubljanskega trgovca Pavla in krojaškega mojstra Ivana Magdiča.

Vseslovanski kongres v Sofiji.

Moskva, 14. junija. Društvo za slovansko kulturo je sklenilo, da odpošlje na vseslovanski kongres v Sofijo sedem svojih zastopnikov, med njimi voditelja kadetov Miljukova in Kavalevskega. Včeraj pa je dobilo društvo od kongresnega odbora brzojavko, v kateri se ga naproša, naj odpošlje samo enega zastopnika. Radi tega se je sklenilo, da se sploh nobenega zastopnika ne pošlje.

Demisija v Belgradu uravnana.

Belgrad, 15. junija. Oba radikalna kluba sta izrekla soglasno vladi svoje zaupanja in jo zagotovila, da jo hočeta vnaprej podpirati. Radi tega je vlada preklicala demisijo.

Povodenj na Ogrskem.

Budimpešta, 15. junija. Občina Resizabauya je že od včeraj zvečer pod vodo, ker se je predrl nasip. Iz Oršave odhajajoči brzovlak je radi visoke vode mogel voziti samo do postaje Telegova.

Oblak se utrgal.

Inomost, 15. junija. V Osrednjih Alpah se je utrgal oblak. Zaradi tega so posamezne reke mogočno narastle. V cilerški dolini je veliko preplavljenega. Posebno občutno je prizadeta šmirska dolina. Zaradi gramoza in lesa, ki ga je nanosil šmírski potok v Zilo, so morali v tovarnah v Matrai ustaviti delo.

Potres v Južni Italiji.

Rim, 15. junija. Pretečeno noč tik pred eno uro popolnoči so čutili v Reggio di Calabria, Mileto in Gallina močan potresni sunek. Drugi sunek se je čutil zjutraj ob pol 11. uri v Mesini in Gallini. Prebivalstva omenjenih mest se je polastilo razburjenje. Kolikor se je dosedaj konstatiralo, ta potres ni povzročil nobene škode.

Železniška nesreča.

Frankobrod, 15. junija. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Kalkute, da se je udril na tapški podolski železnici pod osebnim vlakom most ravno, ko je vlak vozil čez most. 15 železniških voz se je vrnilo v reko. Mnogo oseb je pri tem prišlo ob življenje, še več jih je ranjenih.

Nesreča na morju.

Willemstad, 15. junija. V Curacao se je razbila ladja „Van Herat“. Kapitan, moštvo in vsi potniki izvzemši pet oseb, so utonili. Med utopljenici se nahaja tudi guverner iz Buenos-Ayres.

K umoru urednika Samina.

Carigrad, 15. junija. „Širak“, socijalističen list, objavlja faksimile nekega pisma umorjenega urednika Samina nekega svojega prijatelja, v katerem mu piše, da je mladoturški komite sklenil umoriti ga. Zatrjuje se, da so bile aretirane tri osebe, med temi en častnik, ki so osumljene, da so pri umoru posredno udeležene.

Radi neviht, ki divjajo ob telefonski progi ljubljana-dunaj, ni bilo mogoče zvezati se z našim dunajskim poročevalcem. Zato odpadejo najnovejša poročila.

Telovadno društvo Sokol v Ljubljani.

Dragi bratje!

V nedeljo, dne 19. junija ima ljubljanska sokolska župa svoj I. zlet. Častna dolžnost našega društva — osrednjega društva te župe — je, da se tega zleta udeleži kar najmnogobrojnejše in najdostojnejše.

Pri izprevodu ob pol 12. uri se ljubljanska sokolska župa prvič predstavi širši javnosti. Odbor bratsko vabi vse člane, ki imajo društveni krog, da se ga zanesljivo udeleže.

Redovne vaje za izprevod bodo danes dne 16. in v soboto dne 18. t. m. od 9. do polu 10. ure zvečer v društveni telovadnici v Narodnem domu.

Na z dar!

Odbor.

Poslano*)

Pozor! Vse oddajalce stanovanj in gostilničarje svarim pred tremi hrvaškimi slikarskimi pomočniki, ki so v nečast svojemu narodu, nam pa v škodo. Puste se pitati, ko pa pride čas plačila, pa jo potegnejo drugam. Tako so napravili ti pufarji velik dolg v Hrenovi ulici 16 na stanovanju in hrani in sicer:

Ivan Petek 56 kron

Emil Cerbes 30 „

Ivan Pavlič 15 „

Varujte se torej teh pufarjev.

Anton Koleča.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, v kolikor določa zakon.

Mali oglasi.

Hiša z lepo urejenim vrtom je pod jako ugodnimi pogoji na prodaj v Rožni dolini 154, cesta V. 60/3—2

Četrtošolec išče primerne pisarniške službe. Ponudbe pod „Četrtošolec“ na inšerati biro „Jutra“.

Išče se za stalno službo spreten kolar za domača popravila težkih voz itd. v tovarni za lep v Ljubljani. 64/2—2

Usojam si vljudno opozarjati, da sem prevzel glavno zastopstvo

„Prve češke življenske zavarovalnice“.

Nadalje opozarjam tudi, da preskrbujem kulantno vsakovrstna posojila in kredite kakor: trgovske, stavbene, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, pisarna I. nadstr.

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro motorjev, dinamo- in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni. Načrte in preračune ne zahtevanje.

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in podjetje za elektr. naprave
Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

Prodaja se hišna in kuhinjska oprema, 2 pagaja, obleka in perilo vsak dan, dopoldne in popoldne. Hotel Ilirija, Kolodvorska ulica 22, II. nad. desno. 72/1—1

Za triletnega dečka iščem oskrbe v pošteni družini. Ponudbe pod „Deček“ na upravništvo „Jutra“. 69/4—1

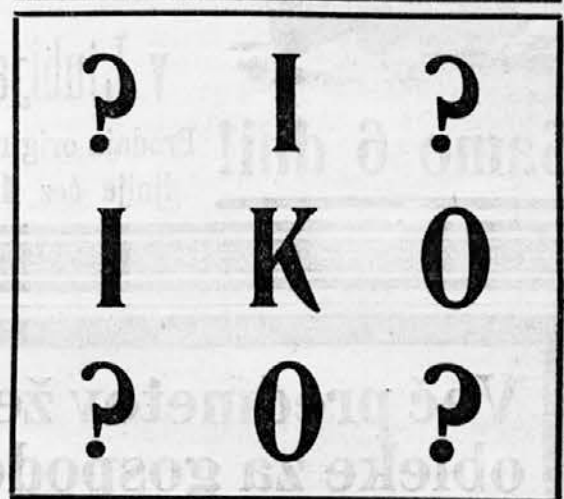
Kupi se dobro ohranjen glasovir. Ponudbe pod „glasovir“ na inšerati biro „Jutra“. 73/3—1

Dva gospoda se sprejemata na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava „Jutra“. 71/1—1

KORESPONDENCA.

Mlad inteligenten gospod se želi tem potom seznaniti s 17 do 20 let staro gospico iz boljše premožnejše rodbine. Resni odgovori z sliko (katera se vrne) pod „zaroka“ na upravništvo „Jutra“ do 18. t. m. Tajnost zajamčena! 65/3—2

Inteligentna gospodična na deželi si želi dopisovati z kakim gospodom. Ponudbe na upravništvo „Jutra“. 66/2—2

Fr. Jerala

Ljubljana, Florijanska ulica.

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje, popravila in pletenje vsakovrstnih stolov. Sprejema dela, ki jih pošteno po najnižji ceni dovrši, s tem prosi domačine za obilno naročbo.

Hotel in restavracija

„Bavarski dvor“

Dunajska cesta št. 29

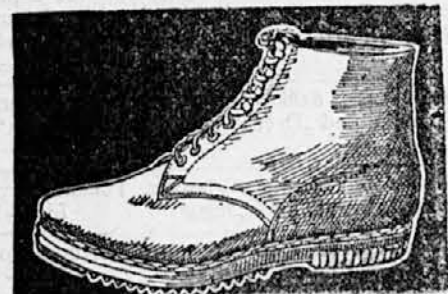
se priporoča posetnikom ljubljane kot najbolj ugodno prenočišče v neposredni bližini kolodvora. :: Restavracija je moderno urejena.

Mir in točnost zajamčena.

Za obilen poset se priporoča

Štefan Bergant
lastnik.

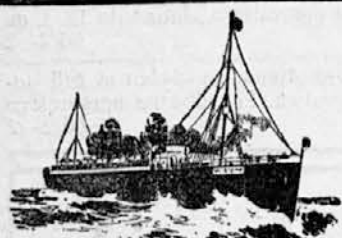
JULIJA ŠTOR Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih

goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

ED. ŠMARD

potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.

Samo 6 dni!

Prodaja originalnih vozni listov („šifkart“) francoske linije čez Havre v New-York in nazaj.

Več predmetov ženske konfekcije, obleke za gospode ter slamnike in panama klobuke

60% ceneje

v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5.

Združeni čevljarji v Ljubljani

Wolfova ulica 14

priporočajo za pomladansko in poletno sezono svojo

bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otroških, domačega in tujega izdelka. — Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbi.

Specijalisti za nepremočljive lovske in turistične čevlje. Izdeluje se tudi po meri v lastni delavnici, ter se sprejemajo tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne.

Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenovnike.

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoč

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

! Kolinska cikorija je najboljša !

Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Gradišče št. 4

registrovana zadruga z omejenim jamstvom
priporočajo svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.
Muzikalije.

Telefonska šte. 118.

Najmodernejše črke.
Litografija.

Poštarne hranilnice šte. 76.307.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

52—9

patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom, „zistem Marzola“.

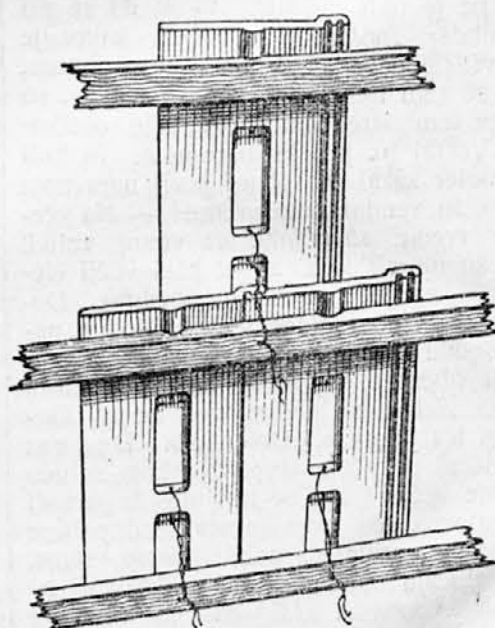
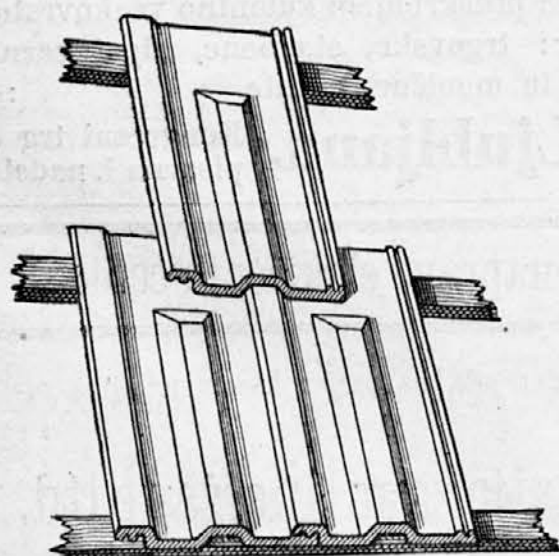
Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Delniška glavica:
K 3.000.000.

301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.

Rezervni fond:
K 400.000.